

Protokół z IV posiedzenia Komitetu Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze

11 czerwca 2018 roku

Urząd Gminy w Brzeszczach, ul. Kościelna 4

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 17:00. Udział brało 9 członków Komitetu, zgodnie z listą obecności stanowiącą **załącznik nr 1 do protokołu**.

Zebranych przywitała Przewodnicząca Komitetu p. Ewa Zarycka – Nikiel oraz przedstawiła porządek obrad, który stanowi **załącznik nr 2 do protokołu**.

Następnie poprosiła p. M. Jasek-Woś o przedstawienie protokołu z III posiedzenia Komitetu, które odbyło się 10 kwietnia br. Przypomniała, że protokół wraz z załącznikami, w tym prezentacje dot. omawianego materiału, upubliczniony został na stronie internetowej urzędu gminy w zakładce poświęconej rewitalizacji www.brzeszcze.pl/rewitalizacja. P. M. Jasek-Woś przedstawiła skrót protokołu.

Kolejnym punktem programu był temat przewodni posiedzenia – wolontariat w Gminie Brzeszcze. Przewodnicząca przywitała zaproszonego gościa – p. Beatę Komanderę, koordynatora Centrum Wolontariatu w Brzeszczach.

P. B. Komandera przedstawiła podstawowe informacje o działalności wolontarystycznej na terenie Gminy. Centrum Wolontariatu w Brzeszczach formalnie funkcjonuje w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeszczach od 2009 roku. Centrum Wolontariatu działa w trzech obszarach:

- jest Punktem Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej, z którego usług korzystać mogą zarówno wolontariusze, jak i instytucje oraz organizacje chcące podjąć współpracę z wolontariuszami, zapewnia szkolenia i doradztwo z zakresu wolontariatu również ponad lokalnie (adresatami szkoleń i spotkań są m.in. kandydaci na wolontariuszy, koordynatorzy wolontariatu, rodzice wolontariuszy, przedstawiciele instytucji);

- promuje wolontariat i wszystkie wartości związane z wolontariatem, pracę dla ^{dobrych} dobra drugiego człowieka, a także zdobywanie doświadczeń, będących fundamentem aktywności zawodowej w przyszłości. Tradycyjnie co roku w grudniu świętowany jest Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. Podczas uroczystej gali z tej okazji nagradzanych jest 150-200 wolontariuszy współpracujących z instytucjami w Brzeszczach oraz Osieku, gdzie działa partnerska organizacja Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych w Osieku;

- współrealizuje (wraz z Partnerami) programy środowiskowe – pomoc rodzinom, których członkami są osoby niepełnosprawne, starsze, samotne, np. w prowadzeniu gospodarstwa domowego, towarzyszenie i pomoc w nauce dzieciom, organizowanie czasu wolnego.

Działalność wolontarystyczna jest organizowana w ramach Koalicji na Rzecz Wolontariatu, czyli zawartego w grudniu 2009 roku porozumienia o współpracy, które podpisało 12 instytucji i organizacji:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach – Centrum Wolontariatu
2. Ośrodek Kultury w Brzeszczach
3. Fundacja Pomocy Społecznej w Brzeszczach
4. Gimnazjum Nr 1 w Brzeszczach
5. Gimnazjum Nr 2 w Brzeszczach
6. Powiatowy Zespół Nr 6 Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Brzeszczach
7. Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy – filia w Brzeszczach
8. Fundacja im. Brata Alberta – Warsztaty Terapii Zajęciowej w Jawiszowicach
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Brzeszczach
10. Przedszkole Nr 2 „Słoneczko” w Brzeszczach
11. Przedszkole Nr 4 „Pod Tęczą” w Jawiszowicach
12. Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych w Osieku.

Działania koordynowane przez Koalicję można podzielić na wolontariat stały (np. projekt „Starszy Brat, Starsza Siostra”) oraz akcyjny (np. dni dziecka, festyny i pikniki okolicznościowe, Dzień Dobrych Uczynków).

W trakcie wypowiedzi Koordynator Wolontariatu członkowie KR mieli możliwość zadawania pytań do przedstawianych informacji.

Pani Magdalena Wiśniewska-Lisek przytoczyła przykład z Poznania, gdzie działa restauracja założona i prowadzona przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym - długotrwale bezrobotne, wychodzące z uzależnień, bezdomności. Restauracja – prowadzona prawdopodobnie w formie spółdzielni socjalnej – ma blisko 1 milion obrotu, a zainteresowanie klientów jest tak duże, iż stoliki rezerwowane są z 3-miesięcznym wyprzedzeniem. P. Wiśniewska – Lisek zapytała o możliwość uruchomienia takiej formy aktywizacji w Brzeszczach, oczywiście z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań, lecz z główną myślą dotyczącą „dawania wędki, a nie ryby”, czyli udzielania pomocy nie opierającej się tylko i wyłącznie o wypłacanie zasiłków, ale przede wszystkim o aktywizowanie i zachęcanie do działania.

Odpowiedzi udzieliła p. Ewa Zarycka-Nikiel, która od 10 lat jest kierownikiem Klubu Integracji Społecznej, działającego w strukturach OPS. Celem realizowanego w KIS programu jest reintegracja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych, w tym m.in. odbudowywanie i podtrzymywanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, pomoc w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania, miejscu pobytu lub w miejscu pracy oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. Na działania te OPS pozyskuje środki zewnętrzne – m.in. z budżetu Unii Europejskiej. Obecnie realizowany jest projekt „Wiem więcej, potrafię więcej”. Celem głównym projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 85 osób zamieszkałych na terenie gminy Brzeszcze, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Termin realizacji projektu to lata 2016-2019. P. Zarycka –Nikiel zaprosiła do odwiedzenia strony www.ops.brzeszcze.pl gdzie zamieszczone są szczegółowe informacje o projekcie, w tym opis wszystkich zadań projektowych, skierowanych do różnych grup wiekowych (dzieci, osoby w wieku produkcyjnym, seniorzy). W ramach projektu oferowana jest pomoc w uzyskaniu nowych kwalifikacji zawodowych - zarówno teoretyczna (kursy, warsztaty, szkolenia), a także praktyczna (staże zawodowe).

Jak podkreśliła p. E. Zarycka - Nikiel problemem nie jest brak środków na realizację działań aktywizacyjnych, lecz niestety niewielkie zainteresowanie uczestników. Osoby, które kwalifikują się do udziału w projekcie, są niechętnie do porzucenia dotychczasowego trybu i sposobu życia – organizacyjnie: idą do pracy, muszą zmienić codzienne przyzwyczajenia, reorganizować „czas wolny”, a w konsekwencji także finansowo: tracą zasiłki na rzecz wynagrodzenia za pracę, które często jest niewiele wyższe niż profity wynikające z zasiłków, a wymaga wkładu pracy i poświęconego czasu.

P. Wiśniewska-Lisek zapytała o liczbę osób korzystających z oferty OPS- czy tendencja jest malejąca czy rosnąca. P. Zarycka - Nikiel odpowiedziała, iż w ostatnich miesiącach obserwowany jest zdecydowany spadek klientów Ośrodka Pomocy Społecznej, co jest związane m.in. z realizacją Programu 500+. Stąd też malejąca grupa osób, z której rekrutowani są uczestnicy projektu.

P. B. Komandera przypomniała, że działalność OPS opiera się o kontrakt zawierany pomiędzy osobą korzystającą z pomocy, a Ośrodkiem. Kontrakt zakłada obustronne zaangażowanie – z jednej strony pomoc np. szkoleniową i finansową, a z drugiej zaangażowanie i poświęcenie czasu, aktywności.

P. E. Zarycka-Nikiel zauważyła, że nie jest to możliwe obwarowanie wypłaty zasiłków nakazami i zakazami, ponieważ oznaczałoby to łamanie przepisów. Ustawa o pomocy społecznej określa komu i jaka pomoc finansowa musi być wypłacona, do czego zobowiązany jest OPS, nie ustalając warunków dodatkowych. Pracownicy OPS nie mogą samodzielnie uzależniać wypłat środków finansowych od np. udziału w dodatkowych zajęciach aktywizacyjnych. Ponadto zwróciła uwagę na fakt, że niejednokrotnie dochodzi do sytuacji wręcz nonsensownych, gdy z pomocy społecznej korzysta dłużnik alimentacyjny, a jednocześnie z funduszu alimentacyjnego wypłacane są środki dla osób, którym on zalega z alimentami.

Zastępca Burmistrza Robert Adamczyk przypomniał, że Centrum Integracji Społecznej działało w Brzeszczach przy Fundacji Pomocy Społecznej, a jego funkcjonowanie opierało się właśnie o zasadę zaangażowania grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które samodzielnie, po ukończeniu kursów i szkoleń, pod kierunkiem specjalistów, miały utworzyć i utrzymać miejsca pracy. P. Beata Komandera nakreśliła, że był realizowany przez Fundację w porozumieniu z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy. W ramach tworzonej spółdzielni socjalnej działały 3 zespoły pracownicze oferujące usługi gastronomiczne, krawieckie oraz remontowo-budowlane. Spółdzielnia działała 3 lata w ramach projektu i jeszcze później przez 2 lata. Niestety nie utrzymała się na rynku.

P. M. Wiśniewska – Lisek dopytała, czy potrzebne byłby dodatkowe środki finansowe na tego typu działania. P. E. Zarycka - Nikiel podtrzymała wcześniejszą swoją opinię, iż środków finansowych jest wystarczająca ilość – OPS realizuje atrakcyjne programami aktywizacji w ramach projektów współfinansowanych z UE, do których wkład własny zabezpieczany jest z budżetu Gminy. Problemem nie jest brak finansów, a brak klientów OSP – potencjalnych odbiorców tego typu działań.

P. B. Komandera powiedziała, że w sferze wolontariatu o środkach finansowych możemy mówić tylko o ewentualnych podziękowaniach i upominkach dla wolontariuszy, gdyż ich zaangażowanie – jak sama nazwa wskazuje – opiera się na nieodpłatnej, dobrowolnej pracy (łac. voluntarius – dobrowolny). Podczas Gali Wolontariatu, organizowanej corocznie w grudniu, podziękowania i upominki otrzymują wybrani wolontariusze. Co roku jest to ok. 150-200 osób wybranych przez opiekunów grup wolontariackich. Większe środki finansowe umożliwiłyby uhonorowanie większej grupy osób.

P. M. Wiśniewska – Lisek zadała pytanie o to, jak wygląda wolontariat osób starszych.

P. B. Komandera nakreśliła, że można mówić o dwóch grupach- wolontariacie na rzecz osób starszych oraz wolontariacie świadczonym przez osoby starsze. Ta pierwsza grupa to działania podejmowane przez np. gimnazjalistów, uczniów szkół średnich, polegające na np. wykonywaniu drobnych czynności domowych, zakupów, sprzątaniu, organizacji czasu wolnego np. w ramach spacerów itp. Ponadto zwróciła uwagę, że oferta skierowana do seniorów w Gminie Brzeszcze to także bardzo bogata oferta Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego przy Ośrodku Kultury oraz funkcjonującego od bieżącego roku Dziennego Domu Senior+ w Jawiszowicach.

Pan Józef Szydlowski, w nawiązaniu do przedstawionego partnerstwa w ramach Koalicji na rzecz Wolontariatu i udziału w nim placówek oświatowych, zapytał jak przebiega wolontariat np. w przedszkolu „Słoneczko”. P. B. Komandera wyjaśniła, że w obecnie nie ma w tym przedszkolu wolontariusza, gdyż być może spowodowane jest to brakiem potrzeb zgłaszanych przez tą placówkę. Jednocześnie przybliżyła formy wolontariatu prowadzonego przez dzieci w wieku 3-6 lat, które wymagają opracowania szczegółowego programu, zabezpieczenia i zapewnienia opieki dla małych wolontariuszy. Wolontariat na rzecz przedszkolaków to głównie zajęcia edukacyjne i zagospodarowanie czasu wolnego – czytanie książek, organizacja warsztatów i zajęć np. kulinarnych itp. Wskazała, że obecnie w przedszkolu „Pod Kasztanami” jest wprowadzana wolontariuszka- osoba do pomocy w zajęciach z dziećmi. Informacje w tym zakresie uzupełniła p. E. Zarycka - Nikiel przypominając, że wolontariusz musi posiadać kompetencje i kwalifikacje do świadczonych przez siebie usług. Wolontariusz w szkole lub np. w urzędzie musi mieć takie kompetencje, jakie wymagania stawiano by pracownikowi na tym stanowisku. Jednocześnie należy pamiętać, że wolontariusz to osoba do pomocy, pomagająca w danych czynnościach, a nie samodzielnie je wykonująca. Wolontariusz nie jest pełnoprawnym pracownikiem – nie można w ramach wolontariatu zapewnić darmowej siły roboczej.

Wobec braku dalszych pytań p. B. Komandera zaprosiła do odwiedzenia strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie istnieje specjalna zakładka poświęcona wolontariatowi - „Centrum Wolontariatu”, a także do śledzenia profilu utworzonego w portalu społecznościowym Facebook.

Po zakończonej dyskusji i wobec braku dalszych pytań Przewodnicząca przeszła do omówienia kolejnego punktu – ustalenia harmonogramu prac KR . Ustalono, że kolejne spotkanie odbędzie się w październiku br., a szczegółowy termin zostanie ustalony z członkami Komitetu drogą mailową we wrześniu. Podczas posiedzenia poruszony zostanie temat dot. postępu w realizacji zadań rewitalizacyjnych prowadzonych przez Gminę (pozyskane dofinansowania, realizowane roboty itd.).

Wobec wyczerpania tematów porządku obrad oraz braku dalszych pytań Przewodnicząca Komitetu Rewitalizacji podziękował zebranych za przybycie i zakończyła posiedzenie.

Sporządziła:
Magdalena Jasek-Woś

